

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2012-03-20
Meddelad i
Göteborg

Sida 1 (7)

Mål nr
2509-12 E
Enhet 2:2

SÖKANDE
Kriminalvården
Region Väst, Regionkontoret
Box 2562
403 17 Göteborg

MOTPART
Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg

SAKEN
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2012-03-20	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 135393

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se		09:00-15:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 2
2509-12 E

BAKGRUND

Göteborgs Stads Upphandlings Aktieföretag (Göteborgs Stad) har genomfört en upphandling avseende ramavtal, "Cirkulationstvätt" (dnr 311/11). Upphandlingen avser två delområden, dels Göteborgs Stad och dels kranskommunerna Lerum, Partille och Mölndal. Upphandlingen sker genom förenklat förfarande. Av tilldelningsbeslut den 9 februari 2012 framgår att Göteborgs Stad avser att teckna avtal med Berendsen Textil Service AB (Berendsen).

Kriminalvården har nu ansökt om överprövning gällande den del av upphandlingen som avser Göteborgs Stad.

YRKANDEN M.M.

Kriminalvården yrkar i första hand att förvaltningsrätten förordnar om rättelse och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Kriminalvården anför följande. I förfrågningsunderlaget ingår en förteckning över de textilier som anbudsgivaren förväntas hyra ut, tvätta, efterbehandla och leverera. Den angivna volymen ger en indikation på tvättmängder och intäkter uppdraget kommer att medföra. Det angivna priset multiplicerat med angiven volym per artikel summerar slutligen anbudssumman, som ligger till grund för utvärderingen. Kriminalvården ställde kompletterande frågor till Göteborgs Stad bl.a. begärdes ett förtydligande beträffande artikeln "Tennissocka blandad 10-pack B/P". Frågorna som ställdes var "Avser tennissocka i 10-pack försäljning genom tvätteriets försorg eller åsyftas tvättpriser? Avser den angivna kvantiteten styck eller 10-pack?". Göteborgs Stad svarade följande. "Det avser hyra och tvätt av tio par strumpor, dvs. ett paket med tio par strumpor i." Kriminalvården valde därför att prissätta i enlighet med det svar som upphandlingsbolaget lämnat och Kriminalvårdens prisuppgift i anbudet kom därför att avse ett paket innehållande tio

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 3
2509-12 E

par sockor. Kriminalvården har tagit del av Berendsens anbud. Berendsens angivna pris, 4,60 kr, avser uppenbarligen ett par sockor. Att svaret verkligen avser ett par och inte tio par bekräftas av prissättningen för nästa artikel i förteckningen "strumpa mjuk resår" där priset för ett par anges till 4,90 kr. Konsekvensen av att anbudslämnaren Berendsen har tillåtit prissätta produkten på ett sätt som inte överensstämmer med angivna villkor i upphandlingen påverkar den slutliga anbudssumman. Om prissättningen hade skett för 10-pack istället för ett par hade resultatet blivit att Kriminalvårdens anbud hade erbjudit lägst pris. När det stod klart för upphandlingsbolaget att Berendsens anbud inte avsåg ett 10-pack sockor valde upphandlingsbolaget att i utvärderingen av anbuderna helt bortse från den aktuella artikeln. Mot bakgrund härav får upphandlingsbolaget anses ha brutit mot 1 kap. 9 § LOU genom att inte behandla alla leverantörer på ett likvärdigt sätt och icke-diskriminerande. Utvärderingen av anbuderna ska därför göras om på så sätt att Berendsens anbud förtydligas eller kompletteras så att prissättningen för produkten tennissockor 10-pack avser tio par sockor istället för ett par sockor. I så fall hade utvärderingen av anbuderna visat följande:

Kriminalvården: 4 555 647 kr

Berendsen: 4 567 007 kr

Berendsen har inte i alla delar lämnat ett anbud på den tjänst som upphandlats och rättelse ska därför ske genom att Berendsens anbud utesluts från utvärdering. För det fall att förvaltningsrätten inte finner skäl för rättelse anser Kriminalvården att upphandlingen ska göras om i den del den avser cirkulationstvätt för Göteborg. Prissättningen av enskilda artiklar i anbudet påverkas av den sammansättning av artiklar som ska tvättas. Mot bakgrund härav kan det inte uteslutas att Kriminalvårdens totala anbudssumma hade blivit annorlunda om den aktuella artikeln inte hade funnits med i förfrågningsunderlaget. Genom att Kriminalvården har förlorat upphandlingen har myndigheten lidit skada.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 4
2509-12 E

Göteborgs Stad bestrider Kriminalvårdens yrkanden och anför följande. Kriminalvården framhåller att Berendsen skulle ha offererat pris för ett par och inte 10-pack sockor. Berendsen har givetvis all rätt att utforma sitt anbud på det sätt bolaget själva önskar. Företag får fritt sätta sina priser och välja sina konkurrensmedel. Det har inte angetts något om utjämnande prissättningskrav eller dylikt i förfrågningsunderlaget. Respektive position i anbudet får därmed prissättas helt självständigt utan relation till prissättning för annan position. Kriminalvården kan inte styra över Berendsens prissättning. Grund att förkasta Berendsens anbud saknas helt. De regler som finns i LOU om onormalt låga priser eller begäran om förtydligande innebär endast en möjlighet för den upphandlande myndigheten att ställa frågor respektive begära ett förtydligande från anbudsgivaren om prissättning. Göteborgs Stad har inte ansett att något av förfarandena varit befo-gade i den aktuella upphandlingen. Det ska särskilt noteras att det pris som gällt för tvätt av tennissocka enligt det nu gällande ramavtalet ligger i paritet med det pris Berendsen nu har offererat medan Kriminalvårdens offererade pris avviker markant mot priset i det nuvarande ramavtalet.

Prisskillnaden i anbudet, utan den borttagna positionen, är 73 096 kr till Berendsens fördel. När positionen togs bort var Berendsens anbud fortfarande 11 080 kr lägre än Kriminalvårdens anbud. Berendsen skulle vinna upphandlingen både om positionen beaktas eller om så inte sker. Sammanfattningsvis kan således konstateras att oavsett om det har varit korrekt eller inte att ta bort den aktuella positionen från utvärderingen skulle en rättelse endast kunna medföra att positionen ska beaktas i en ny utvärdering. Då Berendsen även under sådana förhållanden har det vinnande anbudet har utvärderingsresultatet inte påverkats och Kriminalvården har därmed inte lidit skada. Grund för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Kriminalvården har inte heller anfört några omständigheter hänförliga till upphandlingens konkurrensuppsökande skede.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 5
2509-12 E

Kriminalvården har i bemötande anfört följande. Upphandlingsbolaget har, efter det att anbudet inkommit och utan rimlig anledning, plockat bort den aktuella positionen sockor. Berendsen har vidare tillåtit att prissätta sin produkt i strid med de anvisningar som upphandlingsbolaget har lämnat. Detta borde ha föranlett upphandlingsbolaget att utnyttja möjligheten att begära komplettering eller förtydligande. Av ovan gjord jämförelse framgår att prisnivån på två likartade produkter skiljer sig markant. Denna markanta skillnad i anbudspris borde ha föranlett upphandlingsbolaget att ställa en kompletterande fråga till Berendsen. Kriminalvården utgår därför från att även upphandlingsbolaget har ansett att anbudsgivarna har haft skilda utgångspunkter när de prissatt sina anbud och att det är orsaken till att positionen tagits bort. Någon annan rimlig förklaring till tillvägagångssättet kan inte hittas. Förutsättningarna för upphandlingen har genom det ovan anförda kommit att ändras. Det föreligger således en bristande överensstämmelse mellan förfrågningsunderlaget och innehållet i den tjänst som upphandlats.

Kriminalvården vitsordar att Berendsens anbud är 11 080 kr lägre än Kriminalvården även om positionen "Tennissocka blandad 10-pack B/P" tagits bort ur båda anbudsgivarnas anbud. Trots ovanstående har Kriminalvården lidit skada genom upphandlingsbolagets agerande. Flera omständigheter talar för att Berendsens offererade pris för den aktuella positionen avser ett par tennissockor. Förutom den ovan gjorda jämförelsen kan konstateras att Berendsens pris för hyra och tvätt av ett par sockor är 4,50 kr, enligt den för Kriminalvården tillgängliga och nu aktuella prislistan. Ovanstående leder inte till annan slutsats än att det pris som Berendsen offererat avser ett par sockor och att priset för tio par sockor borde ha blivit 46 kr. Om Berendsen hade fått komplettera sitt anbud i enlighet med ovanstående hade Berendsens sammanlagda pris överstigit Kriminalvårdens pris med 11 360 kr. Kriminalvårdens anbud hade då varit det lägsta anbudet.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 6
2509-12 E

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

För att domstol ska vidta åtgärder enligt 16 kap. 6 § LOU krävs, förutom att den upphandlande enheten har brutit mot LOU:s principer, att den leverantör som ansöker om överprövning har lidit eller kan komma att lida skada till följd av detta.

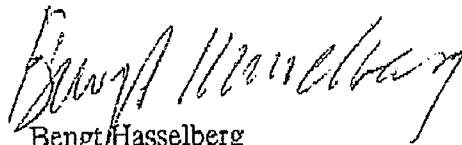
Berendsen har lämnat ett pris på positionen "Tennissocka blandad 10-pack B/P" som enligt Kriminalvården är för lågt och endast avser ett par sockor istället för tio par sockor. Leverantörer har dock rätt att själva bestämma över prissättningen på de produkter som ska upphandlas. Vad Kriminalvården anför medför därmed inte att Berendsens prissättning ska beräknas på annat sätt.

Av handlingarna framgår att även om positionen "Tennissocka blandad 10-pack B/P" hade beaktats i utvärderingen, hade Berendsens anbud varit

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 7
2509-12 E

lägre än Kriminalvårdens anbud. Kriminalvården hade således inte kunnat vinna upphandlingen även om upphandlande myndighet inte hade uteslutit aktuell position från utvärderingen. Vid detta förhållande är det inte visat att Kriminalvården har lidit eller kan komma att lida skada. Förvaltningsrätten anser därmed, utan hänsyn till om det har varit korrekt eller inte att ta bort den aktuella positionen från utvärderingen, att det saknas skäl att vidta åtgärder enligt 16 kap. 6 § LOU. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Bengt Hasselberg
Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Karolin Ekström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU